

Dosarul nr. 2ra-1272/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D. Tricolici)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

ÎNCHEIERE

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Alexandru Buleico,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Buleico împotriva Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” cu privire la anularea ordinului de desfacere a contractului de muncă, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada de lipsă forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 13 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, a fost casată integral hotărârea din 04 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și pronunțată o hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă,

constată:

La data de 03 august 2018, Alexandru Buleico a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Termoelectrica” cu privire la anularea ordinului de desfacere a contractului de muncă, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada de lipsă forțată de la serviciu.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că lucrează în cadrul SA „Termoelectrica” din 02 septembrie 1985, începând cu 01 octombrie 1992 a deținut funcția de șef de sector, iar, din 11 septembrie 2015 funcția de șef-Serviciu Distribuție Centru. La 02 mai 2018, prin ordinul nr. 62p/02, în legătură cu reducerea numărului și a statelor de personal, în baza prevederilor articolului 86 alin. (1) lit. c) din Codul muncii, a fost eliberat din funcția deținută.

Alexandru Buleico consideră că a fost concediat ilegal, deoarece prin ordinul menționat a fost concediat din funcția de șef-Serviciu Distribuție Centru, însă, în

realitate, Serviciul Distribuție Centru care se presupune că a fost redus, a fost redenumit Secția Rețele Termice Centru.

A menționat că potrivit fișelor de post, atribuțiile și obligațiile șefului Serviciu Distribuție Centru, funcție care se presupune că a fost redusă și ale șefului Secției Rețele Termice Centru, sunt identice. Nu a fost emis niciun ordin motivat juridic sau economic, privind reducerea funcției de șef Serviciu Distribuție Centru și crearea funcției de șef Secție Rețele Termice Centru, precum nici nu i-a fost propus, nici în scris și nici oral, un alt loc de muncă în cadrul SA „Termoelectrica”, în pofida faptului că erau vacante funcții care întruneau toate cerințele necesare.

Reclamantul a declarat că în vederea obținerii acordului privind concedierea sa, organul sindical nu a fost informat referitor la reducerea funcției, așa cum stabilesc prevederile Codului muncii. De asemenea, au fost neglijate prevederile art. 183 alin. (1), (2) lit. c) și k) și (3) din Codul muncii, care reglementează dreptul preferențial al salariaților la menținerea la lucru în cazul reducerii numărului sau a statelor de personal. Astfel, chiar și în cazul în care criteriile de calificare și de productivitate sunt echivalente, în virtutea faptului că activitatea sa în cadrul unității este de 33 de ani, pe când cea a lui Andrei Rusu este de doar 10 ani, el se bucură de drepturi preferențiale.

Totodată, reclamantul a notat că deține mai multe mențiuni pentru succese în muncă și că anterior nu a fost sancționat disciplinar.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamantul și-a concretizat de mai multe ori pretențiile solicitând anularea ordinului nr. 62p/02 din 02 mai 2018, restabilirea în funcția de Șef Serviciul Distribuție Centru, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la serviciu, repararea prejudiciului moral cauzat prin eliberarea ilegală din serviciu în mărime de 100 000 de lei și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5 000 lei.

A susținut că ordinul nr. 62p/02 din 02 mai 2018 a fost emis cu încălcări grave ale prevederilor Codului muncii, pârâtul făcând o interpretare greșită a prevederilor art. 183 din Codul muncii, care reglementează dreptul preferențial al salariatului la menținerea funcției în cazul reducerii numărului sau a statelor de personal. Astfel, este greșită opinia pârâtului precum că intră în competența sa exclusivă determinarea cercului de angajați care dețin un drept preferențial. O asemenea interpretare a art. 183 din Codul muncii este contrară sensului ei literar și practicii judiciare.

Reclamantul a invocat că desfacerea unui contract individual de muncă în cazul reducerii numărului sau a statelor de personal este posibilă doar dacă este respectat dreptul preferențial al salariatului la menținerea sa la lucru. Atunci când mai mulți salariați posedă un astfel de drept preferențial și când ei au o calificare și o productivitate a muncii egală, dreptul preferențial se aplică în funcție de numărul persoanelor întreținute, de numărul membrilor de familie cu venit independent, de vechimea în muncă, de calificarea profesională, de integritatea fizică, de participarea la luptele de apărare a suveranității și integrității teritoriale a Republicii Moldova, de participarea la lichidarea consecințelor catastrofei de la Cernobîl, de numărul mențiunilor pentru succese în muncă și lipsa sancțiunilor disciplinare.

A afirmat că, având în vedere aceste criterii, ordinul de concediere urma să confirme epuizarea tuturor acestor criterii, atunci când a fost luată decizia privind concedierea sa. Totuși, pârâtul a omis, în acest caz, să dea eficiență dreptului său preferențial la lucru în cazul reducerii numărului sau a statelor de personal.

Prin hotărârea din 04 august 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Alexandru Buleico a fost admisă parțial și s-a anulat ordinul nr. 62 p/02 din 05 mai 2018 cu privire la desfacerea contractului de muncă, cu restabilirea lui Alexandru Buleico în funcția de șef Serviciul Distribuție Centru din cadrul SA „Termoelectrica”. S-a încasat de la SA „Termoelectrica” în beneficiul lui Alexandru Buleico suma de 461 383,85 de lei cu titlu de salariu pentru absență forțată de la muncă pentru perioada 02 mai 2018 – 04 august 2020 cu calcularea și reținerea sumelor obligatorii la bugetul public și bugetul asigurărilor sociale și suma de 18 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea a fost respinsă.

Prima instanță a reținut că, în ordinele SA „Termoelectrica” nr. 78 din 26 mai 2017 de reducere a numărului și a statelor de personal și nr. 80 din 31 mai 2017 de preavizare a salariaților a căror funcție este redusă, se regăsește și funcția de șef Serviciu Distribuție Centru, deținută de către reclamant, însă, în realitate, această funcție nu a fost redusă, or, atribuțiile și obligațiile șefului de Serviciu Distribuție Centru și ale șefului Secției Serviciul Rețele Termice Centru sunt identice. Drept urmare, SA „Termoelectrica” prin ordinul nr. 62p/02 din 02 mai 2018 a dispus reducerea numărului și a statelor de personal ale unității, în special funcția deținută de Alexandru Buleico, angajând o altă persoană în funcția de șef Secție Serviciul Rețele Termice, astfel creând o reducere artificială a funcției deținută de reclamant.

Instanța de judecată a constatat că, chiar dacă reclamantului i-a fost propusă o altă funcție din funcțiile vacante, funcția de șef Secție Serviciul Rețele Termice nu i-a fost propusă, iar, SA „Termoelectrica” urma să soluționeze chestiunea reducerii numărului sau a statelor de personal în limitele profesiilor și funcțiilor similare, astfel transferând un lucrător mai calificat, funcția căruia se reduce, în altă funcție, cu consimțământul lui, concediind lucrătorul mai puțin calificat. Or, pârâtul nu a făcut dovada că persoana angajată în funcția de șef Secție Serviciul Rețele Termice deține o calificare mai înaltă pentru funcția respectivă și că reclamantul nu dispune de asemenea calificare profesională.

La fel, instanța de fond a subliniat că respectarea dreptului preferențial de reținere la locul de muncă, presupune confruntarea și productivitatea muncii mai înaltă (studii, deținerea titlurilor științifice, instruirea continuă, perfecționarea calificăției), ceea ce la caz reclamantul a făcut dovada prin nenumărate certificate anexate la materialele cauzei.

La 17 august 2020, SA „Termoelectrica” a declarat apel împotriva hotărârii din 04 august 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 13 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de SA „Termoelectrica”, a fost casată hotărârea din 04 august 2020 a

Judecătoria Chișinău, sediul Centru și a fost pronunțată o hotărâre nouă de respingere a acțiunii.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că angajatorul a respectat procedura legală de reducere a statelor de personal, fiind respectată procedura de preavizare a salariatului Alexandru Buleico cu 2 luni înainte de reducerea numărului sau a statelor de personal, or, la data de 06 iunie 2017, reclamantul a luat cunoștință contra semnătură de ordinul nr.80 din 31 mai 2017 cu privire la preavizarea salariaților în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal fără careva obiecții. La fel, reclamantului i-au fost propuse mai multe funcții vacante, însă, acesta nu a acceptat să fie transferat în niciuna din funcțiile vacante propuse, fapt ce se confirmă prin procesul-verbal din 06 iunie 2017.

Mai mult, instanța de apel a constatat că lista posturilor vacante la data de 06 iunie 2017 includea și funcția de „consultant tehnic”, „director comercial adjunct” din cadrul aparatului administrativ de conducere, „Șef serviciu Metrologie”, „Șef centrala termică”. Astfel, reieșind din actele prezentate de către reclamant, acesta are studii superioare de inginer-constructor, specialitatea „alimentarea termică, cu gaz și ventilare” și gradul de master în Management, ce îi permitea ocuparea funcțiilor propuse de către angajator în temeiul art. 88 din Codul muncii, însă, Buleico Alexandru nu a acceptat niciuna din funcțiile vacante propuse.

Instanța de apel a reținut că, concluziile instanței de fond, cât și afirmațiile reclamantului referitoare la nerespectarea dreptului preferențial de menținere a acestuia la serviciu în cadrul întreprinderii, în cazul reducerii numărului sau a statelor de personal reglementat de Codul muncii, precum și argumentele reclamantului precum că la concedierea acestuia SA „Termoelectrica” nu a ținut cont de lipsa sancțiunilor disciplinare, mențiunile pentru succese în muncă și vechimea acestuia în muncă de 33 de ani, sunt neîntemeiate și irelevante, în condițiile în care însuși reclamantul a refuzat toate funcțiile vacante propuse. Respectiv, concedierea salariatului în legătură cu reducerea numărului și a statelor de personal din unitate are loc în cazul în care nu este posibil transferul salariatului cu acordul lui la un alt loc de muncă (funcție) în cadrul unității respective.

Totodată, instanța de apel a considerat neîntemeiată concluzia instanței de fond, precum că în realitate nu a avut loc reducerea numărului și a statelor de personal, Serviciul Distribuție Centru fiind doar redenumit Secția Rețele Termice Centru, deoarece potrivit pct. 1 al ordinului nr. 78, anexa nr.13 a fost redusă subdiviziunea structurală - Serviciul Distribuție Centru - 81 de funcții, inclusiv cea de Șef Serviciu Distribuție Centru, iar, potrivit fișelor de post se constată că aceste funcții nu sunt identice, funcția nouă având un volum mai mare și un alt spectru de atribuții.

La fel, instanța de apel a constatat ca fiind nejustificată legal solicitarea reclamantului de încasare a salariului pentru absență forțată de la locul de muncă începând cu 02 ianuarie 2019, or, pe parcursul examinării prezentei cauze, Alexandru Buleico a activat ca salariat în cadrul IMSP AMT Centru începând cu 02 ianuarie 2019. Astfel, prima instanță în mod greșit a admis chiar și parțial acțiunea reclamantului în această parte.

La 16 iulie 2021 Alexandru Buleico, reprezentat de avocatul Litvinenco Igor, a declarat recurs împotriva deciziei din 13 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că decizia instanței de apel este ilegală și adoptată cu încălcarea normelor de drept material, a interpretat eronat prevederile legale și a probelor acumulate la dosar, fapt ce a dus la soluționarea greșită a cauzei, iar erorile comise au dus la încălcarea dreptului la un proces echitabil.

Recurentul a menționat că, faptul concedierii sale ilegale de la serviciu, nu îi îngrădește dreptul de a activa în afara orelor sale de muncă, prin cumul la o altă unitate, iar, activitatea sa la IMSP AMT Centru nu este incompatibilă cu funcția de la SA „Termoelectrica” .

A susținut că, pentru a exclude orice dubiu privind cuantumul salariului pe care l-a primit în perioada de activitate la AMT Centru, în instanța de apel a fost prezentată adeverința de salariu pentru perioada anilor 2019 -2020, salariul său variind între 6000-8000 de lei, salariu care este mai mic decât salariul pe care îl primea la SA „Termoelectrica”, ceea ce denotă că instanța de apel putea să se limiteze doar la faptul micșorării cuantumului pretențiilor materiale, dar nu să le excludă în totalitate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 13 aprilie 2021.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurentului la data de 02 iunie 2021 (f.d. 187, volumul II), însă, lipsesc date cu privire la recepționarea acesteia.

Astfel, recursul declarat la data de 16 iulie 2021, este în termen.

La 26 iulie 2021, copia recursul a fost expediată în adresa intimatei SA „Termoelectrica”, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 197, 211 volumul II).

Prin referința din 03 septembrie 2021, SA „Termoelectrica” a solicitat respingerea ca inadmisibil a recursului declarat de către Alexandru Buleico.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;

d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Alexandru Buleico, reprezentat de avocatul Litvinenco Igor, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de

Alexandru Buleico, reprezentat de avocatul Litvinenco Igor, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Alexandru Buleico, reprezentat de avocatul Litvinenco Igor, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Alexandru Buleico, reprezentat de avocatul Litvinenco Igor, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic